

Observera att datum för utställningarna är preliminära och kan komma att ändras.
Se modernamuseet.se

Utställningsprogram Moderna Museet

Stockholm

Den tredje handen Maurizio Cattelan och Moderna Museets samling

24 februari 2024–12 januari 2025

Vem har makten över konsten, samhället, livet och döden? Maurizio Cattelan är en av vår tids mest omtalade konstnärer. Han har ägnat en stor del av sitt konstnärskap åt att ifrågasätta samhällets och särskilt konstvärldens konventioner med satir och humor, provokation och allvar. I utställningen "Den tredje handen" visas flera av Maurizio Cattelans mest ikoniska verk tillsammans med konst som han valt från Moderna Museets samling.

Maurizio Cattelan är född 1960 i Italien och bor sedan trettio år i New York. Skärskådandet av makt- och trossystem är ett genomgående tema i hans arbete men han överlåter helst tolkningen av sina konstverk till åskådaren:

En påve drabbas av ett meteoritnedslag, stadsduvor iakttar oss från ovan, ett krympt Sixtinska kapellet låter oss se alla storslagna detaljer i ögonhöjd, en diktator blir en ynkelig gestalt som möjligen söker förlåtelse, en monumental fascistisk hälsning tillintetgörs av fingrar som fattas, en man och en hund tycks dela en gemensam dröm eller död ...

Utställningens titel är också öppen för tolkning. Kanske är det Maurizio Cattelan själv som är den tredje handen och som kommer in mellan institutionen Moderna Museet och samlingen för att lyfta fram olika frågor i ett kritiskt ljus: Vilken konst ska ingå i en samling? Vilken konst ska visas? Vad eller vem avgör vad som är viktig konst?

Maurizio Cattelans möte med och val ur Moderna Museets samling omfattar sex utställningsrum där verk av svenska och internationella konstnärer visas tillsammans med hans egna.

Curator: Gitte Ørskou, överintendent, Moderna Museet

Nordiska paviljongen på Venedigbiennalen: Lap-See Lam med Tze Yeung Ho och Kholod Hawash

20 april–24 november 2024

Konstnären Lap-See Lam låter förvandla Nordiska paviljongen i Venedig till ett drakskepp befolkat av mytologiska vattenvarelser som söker efter sina rötter. Med hjälp av ett magiskt segel – en väv av berättelser – försöker skeppets passagerare hitta till en plats i det förgångna.

Moderna Museet leder arbetet med 2024 års upplaga av den Nordiska paviljongen på Venedigbiennalen. Lap-See Lam (Sverige) har bjudits in för att skapa ett allkonstverk, och tillsammans med museet har hon utsträckt inbjudan till konstnären Kholod Hawash (Finland) och tonsättaren Tze Yeung Ho (Norge).

Tillsammans presenterar de en experimentell opera, ett audiovisuellt äventyr, om att befinna sig i ett tillstånd av förlust och längtan, om myters föränderlighet och om att förenas i mångspråkighet.

I paviljongen möter besökaren ett drakskepp, inspirerat av en verklig förlaga som genomgått otaliga förvandlingar. Den en gång så praktfulla flytande restaurangen blev övergiven och plundrad för att sedan tjäna som spökhus vid en nöjespark i Stockholm.

I centrum för dramat står Lo Ting – hälften människa, hälften fisk – som bortkopplad från havet bär på en intensiv längtan efter sitt tidigare liv vid Dofternas hamn. Oförmögen att känna samhörighet och att tala sitt språk, försöker han navigera genom vågorna, medan han korsar världshaven och seglar genom tid och rum.

Under öppningsdagarna, på plats i Venedig, framförs operan med en ensemble som består av internationellt verksamma sångare, musiker och skådespelare.

Curator: Asrin Haidari, intendent, Moderna Museet

Allkonstverket är ett initiativ av Moderna Museet, i samarbete med OCA (Office for Contemporary Art Norway) och Kiasma (Museet för nutidskonst) Finlands Nationalgalleri.

Vaginal Davis: Magnificent Product

17 maj – 20 oktober 2024

I utställningen "Magnificent Product" möter vi den amerikanska konstnären, filmskaparen, scenartisten och författaren Vaginal Davis värld. I hennes banbrytande och mångskiftande, konstnärskap förenas punk och glamour, queeraktivism och svart rättvisekamp, motstånd och glädje. Vaginal Davis är inskriven i queerkonstens samtidshistoria men låter sig i själva verket inte genrebestämmas eller kategoriseras. Presentationen är ett samarbete mellan flera olika institutioner i Stockholm.

Vaginal Davis gjorde sig känd på queerpunkscenen i Los Angeles under tidigt 1980-tal men bor sedan år 2000 i Berlin. Hennes namn är en hyllning till den svarta feministen Angela Davis.

Magnificent Product är Vaginal Davis första stora separatutställning. På Moderna Museet visas tre stora installationer som speglar hela hennes konstnärliga vidd.

Den tar sin början i konstnärens tidiga filmer och inspelningar av ikoniska punkkonserter och nattklubbsevenemang från 1990-talet. Nästa installation, med titeln "HAG – small, contemporary, haggard", är ett slags återskapande av hennes tidigare lägenhetsgalleri i Los

Angeles, där några av hennes målningar och skulpturer nu visas. Till sist tar "The Wicked Pavilion" åskådaren ännu längre in i Vaginal Davis värld, till ett "fantasibibliotek" och ett rosa "flickrum".

Curator: Hendrik Folkerts, intendent Moderna Museet

Utställningen Magnificent Product är ett initiativ av Moderna Museet och förgrenar sig till flera olika platser i Stockholm – Moderna Museet, Nationalmuseum, Accelerator, Index –The Swedish Contemporary Art Foundation, Tensta konsthall och MDT (Moderna Dansteatern). Varje institution belyser olika delar av Vaginal Davis mångfasetterade arbete.

Utställningen stöds av The Andy Warhol Foundation for the Visual Arts och Terra Foundation for American Art.

Tysk expressionism – Brücke (arbetstitel)

7 september 2024–9 mars 2025

Konstnärgruppen Brücke är Tysklands viktigaste bidrag till den internationella modernismen. Gruppen bildades 1905 i Dresden av de fyra unga arkitekturstudenterna Ernst Ludwig Kirchner, Otto Bleyl, Erich Heckel och Karl Schmidt-Rottluff. Tillsammans utvecklade de ett färgstarkt måleri med förenklade former och stora färgfält som ger uttryck för känslor, snarare än att återge en yttre verklighet. I utställningen möter publiken omkring tvåhundra verk – måleri, verk på papper, grafik och skulptur.

Brücke (bro) ville förnya konsten och bryta med de stränga moraliska normerna i dåtidens tyska kejsardöme. De var inspirerade av bland andra Paul Gauguin, Vincent van Gogh och Edvard Munch, och arbetade med motiv som människan och naturen. De målade porträtt och självporträtt, ägnade mycket tid åt nakenstudier samt skildrade tillvaron i ateljén där liv och konst smälte samman. Genom deras flytt till huvudstaden Berlin 1911 kom även storstadslivet i fokus.

Brücke formulerade manifest, bjöd in stödmedlemmar, organiserade egna utställningar och turnéer samt formgav kataloger och affischer. Gruppen upplöstes 1913. Men deras strategier för samarbete och marknadsföring har varit vägledande flera generationer konstnärer.

Utställningen är ett samarbete med Brücke Museum i Berlin som har den mest omfattande samlingen verk av konstnärgruppen.

Curator: Iris Müller-Westermann, senior intendent, Moderna Museet

Surrealism i Moderna Museets samling (arbetstitel)

19 oktober 2024 – 15 januari 2026

År 2024 är det hundra år sedan den franske poeten André Breton skrev det första surrealistiska manifestet. Denna utställning djupdyker därför i Moderna Museets världsberömda surrealistisamling och rörelsens inflytande i vår tid. Ikoniska målningar och skulpturer möter bland annat

den sjudande sörjan i Robert Rauschenbergs "Mud Muse" och Maya Derens drömska filmlandskap.

Surrealismen var en intellektuell, litterär och konstnärlig rörelse som ville förändra samhället och frigöra individen. I sitt första manifest från 1924 definierar André Breton surrealismen som en form av tänkande bortom det rationella, uttömt på estetiska och moraliska förpliktelser. Eftersom den aldrig var en avgränsad stil utan snarare en hållning, har den fortsatt att förgrena sig genom konsthistorien och bibehållit sin relevans.

Utställningen följer spåren från den klassiska surrealismens mest kända verk in i senare konstnärskap som rör sig kring det undermedvetna, det irrationella och en begärskultur med mörka, våldsamma sidor. Här lyfts också fram hur surrealisternas radikala experimenterande med automatism, spel och slump återaktualiseras i såväl Fluxusrörelsen och minimalism som i dagens AI-genererade ljud- och bildvärldar.

Utställningen samlar ett stort antal verk ur Moderna Museets samling och ett antal inlån samt litteratur och film. Bland konstnärerna som presenteras finns Maya Deren, Rebecca Horn, Wifredo Lam, Renée Magritte, Joan Miró, Meret Oppenheim, Robert Rauschenberg, Dorothea Tanning och Toyen.

Curator: Lena Essling, intendent, Moderna Museet

Katalin Ladik: Oooooooooo-pus

9 november 2024–20 april 2025

Säg utställningens namn högt och du kliver in i Katalin Ladiks förunderliga poesi! Hon är Central- och Östeuropas pionjär inom poesi-, ljud- och performancekonsten. Allt sedan 1960-talet använder hon sin kropp och röst som verktyg och material. Oooooooooo-pus är den första stora utställningen i Norden som presenterar Katalin Ladiks konstnärskap.

Katalin Ladik är född 1942 i Novi Sad (dåtidens Jugoslavien, numera i Serbien) och bor i Ungern. Hennes konstnärskap har sina rötter i det mångkulturella och flerspråkiga feministiska avantgardet i forna Jugoslavien.

Katalin Ladiks collage – som bland annat består av sömnadsmönster, noter och föremål hon hittat, så som kretskort från radioapparater och köksutrustning – kallar hon "visuella dikter". Hon tolkar collagen med sin extraordinära röst och utökar sitt text- och bildspråk genom fonetiska experiment.

"Oooooooooo-pus" är en utställning där besökaren får lyssna lika mycket som att se. En röd tråd från Katalin Ladiks symaskin leder publiken genom utställningen med omkring hundra verk ur konstnärens sextio år långa karriär – från hennes revolutionerande visuella och ljuddikter till hennes banbrytande arbete med fotoperformance och liveframträdanden. Varje rum har en egen ljudbild, ur konstnärens bild- och ljudpoesi.

– Först och främst är jag poet. Jag försöker hela tiden att vidga gränserna för poesin. Vilket material jag än använder i mitt arbete förmedlar jag alltid ett poetiskt budskap genom det; röstpoesi med min röst, konkret poesi med mina visuella verk och collage, och multimediepoetiska föreställningar med min kropp, säger Katalin Ladik i en intervju från 2020.*

Utställningen Oooooooooo-pus är producerad i samarbete med Haus der Kunst München. Curatorer: Hendrik Folkerts – intendent, Moderna Museet, Stockholm samt Sarah Johanna Theurer och Manuela Hillmann – båda på Haus der Kunst München.

*Katalin Ladik i en intervju från 2020 <https://secondaryarchive.org/artists/katalin-ladik/>

Moderna Museet Malmö

Oläkt

2 mars–15 september 2024

Den internationella gruppställningen "Oläkt" navigerar i kölvattnet av de uppror med krav på demokratiska reformer som inleddes i arabvärlden 2010. Händelserna förändrade tillvaron för miljontals människor och många, vars liv har påverkats, bor i dag i Sverige. I utställningen möter publiken ett femtontal konstnärer som med bild, ljud, rörelse och form, arbetat med detta ännu oavslutade kapitel i historien.

Det som är för smärtsamt och kaotiskt att beskriva i ord, kan genom konsten finna andra uttrycksmöjligheter. *Oläkt* berättar om existentiella upplevelser av stora samhälleliga omvälvningar. Utställningen är poetisk gestaltande snarare än historiskt redovisande. Konstverken rör sig i spänningsfältet mellan hopp, förvirring och förtvivlan, bortom den politiska analysen.

Konstnärerna som presenteras är huvudsakligen baserade i Egypten, Jemen, Libyen, Marocko, Syrien och Tunisien. Medverkande konstnärer är bland andra Aya Albarghathy, Héla Ammar, Shady Elnoshokaty, Safaa Erruas, Hadia Gana, Khaled Hafez, Rachid Koraichi, Moataz Nasr, Adrian Paci och Mouna Jemal Siala.

Utställningen curateras i nära samarbete mellan den syriska curatorn Abir Boukhari, som sedan 2015 bor och arbetar i Stockholm, och Joa Ljungberg, intendent, Moderna Museet Malmö.

Monica Sjöö – Den stora kosmiska modern

23 mars–1 september 2024

Konst, politik och andlighet är oskiljbara i den svensk-brittiska konstnären, aktivisten, författaren och ekofeministen Monica Sjöös livsverk. Med ett djupt engagemang i kvinnofrågor och miljörorelsen förde hon en kamp för frihet och blev en centralgestalt inom den brittiska kvinnorrorelsen.

Monica Sjöö (1938–2005) föddes i Härnösand men kom att leva större delen av sitt vuxna liv i Bristol. Hennes engagemang i kvinnofrågan och i miljörorelsen var sammanflätad med hennes andliga övertygelse om en kosmisk världsbild, uttryckt genom "Den stora modern" vars väsen för Sjöö genomsyrade både naturen och varandet.

“Den stora kosmiska modern” är den första museiutställningen som samlar Monica Sjöös verk. Den tar sin utgångspunkt i hennes konstnärskap som helhet och rymmer ett femtiotal verk – från storskaliga målningar till politiska affischer och banderoller, teckningar och material ur konstnärens omfattande arkiv.

I utställningen möter vi verk som alla skapades för att driva på samhälleliga förändringar, och som på sin tid gav upphov till kontrovers och rop på censur. I dag framstår motiv och budskap som minst lika aktuella.

“Monica Sjöö – Den stora kosmiska modern” är producerad i samarbete med Modern Art Oxford. Utställningen öppnade först på Moderna Museet i Stockholm och kommer närmast från Modern Art Oxford till Moderna Museet Malmö.

Curatorer: Jo Widoff, intendent, Moderna Museet och Amy Budd, Modern Art Oxford.

Det fantastiska och fruktansvärda Marija Prymatjenko och verk ur Moderna Museets samling

21 september 2024 – 16 mars 2025

Marija Prymatjenko (1908–1997) är en av Ukrainas mest välkända och uppskattade konstnärer. Hennes stiliserade och samtidigt lekfulla mönster har sitt ursprung i folkligt broderi och traditionellt hantverk. I utställningen "Det fantastiska och fruktansvärda" blir hennes verk en färgsprakande sorgesång i mötet med konst ur Moderna Museets samling och konstnärskap som berättar om vår egen tid.

Marija Prymatjenkos mörkblå stjärnhimlar, prunkande solrosor och fantastiska varelser är del av en färgstark värld som också bär på spår av sorg och smärta. Hennes konst visas med verk av bland andra Marc Chagall, Niki de Saint Phalle och Pablo Picasso som var verksamma under samma tid och som arbetade med liknande motiv.

Pablo Picasso (1881–1973) var en stor beundrare av Prymatjenkos konst och utställningen lyfter fram att de båda deltog i världsutställningen i Paris 1937. Där visade Picasso sin målning *Guernica* som, liksom många av Prymatjenkos konstverk, blivit en symbol för fred.

Vid Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022 blev museet i Marija Prymatjenkos hemstad Ivankiv omedelbart måltavla för anfall och flera av hennes målningar förstördes. Attacken visar hur konst används i krigföring och är ett medel i strategin för att förgöra ett folk och en kultur.

Curator: Elisabeth Millqvist, chef, Moderna Museet Malmö.

Om det absurda drama som också är livet

26 oktober 2024–23 februari 2025

"Om det absurda drama som också är livet" är en grupputställning som bjuder in besökaren att närma sig det farsartade och teatrala, med ett öppet sinne. Här presenteras konstnärer som tar med oss till situationer

och tillstånd bortom förnuft och logik men som samtidigt speglar vår tid. Tillsammans lyfter de fram en teater av livets obegriplighet på den omgivande vardagens scen och förenar ett subtilt motstånd med en strävan efter frihet.

Förutom nyproduktioner och verk av samtida konstnärer, som bland andra Monster Chetwynd och Kris Lemsalu, innehåller utställningen även konstverk från Moderna Museets samling, exempelvis av Francis Picabia, Ralph Eugene Meatyard och Greta Knutson-Tzara.

På så vis presenterar utställningen en rad olika konstnärliga metoder, tekniker och epoker, och inte minst verk som är nära besläktade med teater och drama. Gemensamt för konstnärerna är en inställning och attityd där humor, provokation, lekfullhet och allvar flätas samman – spontant, regisserat eller kanske slumpartat.

Under utställningsperioden framförs ett antal performanceverk. Håll utkik i kalendern.

Curator: Andreas Nilsson, intendent, Moderna Museet Malmö